ISSN (print) 2708-7530
Наукові перспективи № 3(69) 2026

УДК 004.9

https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-3(69)-2708-2716

Параниця Надія Володимирівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної політики, маркетингу та бізнес-аналітики, Державний податковий університет, м. Ірпінь, https//orcid.org/0000-0003-3682-4979

Параниця Сергій Павлович кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри правоохоронної діяльності, Державний податковий університет, м. Ірпінь, https//orcid.org/0000-0001-7907-1220

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА АНАЛІТИЧНІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Анотація. У статті досліджено роль інформаційних технологій та аналітичних платформ у підвищенні ефективності бізнес-процесів в умовах цифрової трансформації економіки. Обґрунтовано, що цифровізація управлінських і обліково-звітних процесів є необхідною передумовою забезпечення конкурентоспроможності підприємств, оптимізації використання ресурсів та підвищення якості управлінських рішень. Особливу увагу приділено системам електронного документообігу та електронної звітності як ключовим інструментам сучасного бізнес-середовища.

У роботі досліджується вплив інформаційних технологій на ключові сфери бізнесу, зокрема сервісну діяльність, управління та виробничі процеси. У сучасних умовах розвитку цифрової економіки інформаційні технології перетворилися на один із головних чинників підвищення ефективності діяльності підприємств, оптимізації бізнес-процесів і формування стійких конкурентних переваг. Застосування цифрових рішень у сфері сервісу забезпечує автоматизацію обслуговування клієнтів, удосконалення комунікацій та персоналізацію послуг, що сприяє зростанню рівня задоволеності споживачів.

В управлінській діяльності інформаційні технології створюють умови для автоматизації бізнес-процесів, обробки й аналізу значних масивів даних та підтримки прийняття управлінських рішень на різних рівнях, що дозволяє зменшити витрати та підвищити результативність функціонування компаній. Виробнича сфера також активно інтегрує технологічні інновації, оскільки використання інформаційних систем дає можливість автоматизувати виробничі операції, підвищити ефективність управління ресурсами, здійснювати контроль якості продукції та оптимізувати виробничі ланцюги.

У статті також розкрито значення аналітичних платформ, ERP-, CRM- та BPM-систем, технологій Big Data і штучного інтелекту для автоматизації бізнес-процесів, аналізу ключових показників ефективності та прогнозування результатів діяльності. Доведено, що комплексне впровадження інформаційних технологій сприяє підвищенню адаптивності підприємств до змін ринкового середовища, зниженню операційних ризиків та забезпеченню сталого розвитку в умовах цифрової економіки.

Ключові слова: інформаційні технології, бізнес-процеси, цифрова трансформація, управління підприємством, сервісна діяльність, виробництво, автоматизація, конкурентоспроможність.

Paranytsia Nadiia Volodymyrivna Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economic Policy, Marketing and Business Analytics, State Tax University, Irpin, https//orcid.org/0000-0003-3682-4979

Paranytsia Serhiy Pavovych Candidate of Law, Associate Professor, Professor of the Department of Law Enforcement, State Tax University, Irpin, https//orcid.org/0000-0001-7907-1220

INFORMATION TECHNOLOGIES AND ANALYTICAL PLATFORMS AS A TOOL FOR IMPROVING THE EFFICIENCY OF BUSINESS PROCESSES

Abstract. The article examines the role of information technologies and analytical platforms in increasing the efficiency of business processes in the context of the digital transformation of the economy. It is substantiated that the digitalization of management and accounting and reporting processes is a necessary prerequisite for ensuring the competitiveness of enterprises, optimizing the use of resources and improving the quality of management decisions. Particular attention is paid to electronic document management and electronic reporting systems as key tools of the modern business environment.

The paper examines the impact of information technologies on key areas of business, in particular service activities, management and production processes. In the modern conditions of the development of the digital economy, information technologies have become one of the main factors in increasing the efficiency of enterprises, optimizing business processes and forming sustainable competitive advantages. The use of digital solutions in the service sector provides automation of customer service, improving communications and personalization of services, which contributes to an increase in the level of consumer satisfaction.

In management activities, information technologies create conditions for automating business processes, processing and analyzing large amounts of data, and

supporting management decision-making at various levels, which allows reducing costs and increasing the efficiency of companies. The manufacturing sector also actively integrates technological innovations, since the use of information systems makes it possible to automate production operations, increase the efficiency of resource management, control product quality, and optimize production chains.

The article also reveals the importance of analytical platforms, ERP, CRM, and BPM systems, Big Data technologies, and artificial intelligence for automating business processes, analyzing key performance indicators, and predicting performance results. It is proven that the comprehensive implementation of information technologies helps to increase the adaptability of enterprises to changes in the market environment, reduce operational risks, and ensure sustainable development in the digital economy.

Keywords: information technology, business processes, digital transformation, enterprise management, service activities, production, automation, competitiveness.

Постановка проблеми.

В умовах цифрової трансформації економіки інформаційні технології стають визначальним чинником розвитку сучасних підприємств та ефективного функціонування бізнес-процесів. Посилення конкуренції, зростання обсягів інформації, ускладнення управлінських рішень і підвищення вимог з боку споживачів зумовлюють необхідність активного впровадження цифрових рішень у сфері сервісу, управління та виробництва. Водночас багато підприємств стикаються з проблемами неефективного використання інформаційних технологій, фрагментарної автоматизації процесів, недостатньої інтеграції аналітичних платформ та обмеженого використання даних для підтримки управлінських рішень.

Незважаючи на значний потенціал інформаційних технологій щодо оптимізації бізнес-процесів, зниження витрат і підвищення конкурентоспроможності, їх впровадження часто супроводжується низкою викликів, пов'язаних із високою вартістю цифрової інфраструктури, загрозами інформаційній безпеці та дефіцитом кваліфікованих кадрів. Це зумовлює необхідність глибшого дослідження впливу інформаційних технологій на різні сфери бізнесу, а також визначення напрямів їх комплексної інтеграції з метою забезпечення сталого розвитку підприємств у сучасному глобалізованому середовищі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У наукових дослідженнях останніх років підкреслюється, що інформаційні технології перестали бути лише допоміжним інструментом управління та трансформувалися у ключовий фактор стратегічного розвитку підприємств. Зокрема, аналітичні платформи, системи бізнес-аналітики (BI), Big Data та

штучний інтелект забезпечують комплексну підтримку процесів планування, контролю й прийняття управлінських рішень, що безпосередньо впливає на ефективність бізнес-процесів.

Теоретичні та практичні аспекти впливу інформаційних технологій на ефективність функціонування бізнес-процесів досить широко висвітлені в науковій літературі. Заслуговують на увагу праці: Пеннер С.О. [1], Римарцов В.В. [1], Лобай Р.Р. [1], Григор'єва Т.І. [2], Розенвассер Д.М. [2], Дишкантюк Ю.І. [2], та ін.

А отже, інформаційні технології виступають одним із ключових чинників підвищення ефективності бізнес-процесів сучасних підприємств, забезпечуючи інтеграцію аналітичних інструментів у систему стратегічного управління. Їх використання сприяє обґрунтованості управлінських рішень, оптимізації ресурсів та підвищенню конкурентоспроможності підприємств у динамічному бізнес-середовищі.

Метою статті є дослідження впливу інформаційних технологій на ефективність функціонування бізнес-процесів у сфері сервісу, управління та виробництва, а також визначення переваг і проблем їх упровадження в діяльність підприємств з метою підвищення конкурентоспроможності та забезпечення сталого розвитку в умовах цифрової трансформації економіки.

Виклад основного матеріалу.

У сучасних умовах цифрової трансформації інформаційні технології відіграють ключову роль у розвитку та оптимізації бізнес-процесів. Швидкі зміни ринкового середовища, зростання обсягів даних і конкуренції змушують підприємства впроваджувати аналітичні платформи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Інформаційні технології забезпечують автоматизацію рутинних операцій, зменшують імовірність помилок та підвищують швидкість обробки інформації. Використання ERP-, CRM- та BPM-систем дозволяє інтегрувати різні функціональні підрозділи компанії в єдине інформаційне середовище, що сприяє узгодженості дій і прозорості бізнес-процесів.

Аналітичні платформи, зокрема системи бізнес-аналітики (Business Intelligence), відіграють важливу роль у зборі, обробці та візуалізації даних. Вони надають можливість аналізувати ключові показники ефективності, виявляти вузькі місця в процесах і прогнозувати результати діяльності. Завдяки використанню великих даних (Big Data) та інструментів машинного навчання підприємства можуть формувати більш точні прогнози та адаптувати стратегії розвитку (рис.1). Запропонована схема демонструє циклічний характер оптимізації бізнес-процесів, у якому аналітичні платформи відіграють ключову роль у формуванні ефективних управлінських рішень.

ISSN (print) 2708-7530
Наукові перспективи № 3(69) 2026

Рис.1. Механізм оптимізації бізнес-процесів за допомогою аналітичних платформ

Оптимізація бізнес-процесів за допомогою інформаційних технологій також сприяє зниженню витрат, підвищенню якості продукції та рівня обслуговування клієнтів. Автоматизований аналіз даних дозволяє швидко реагувати на зміни попиту та мінімізувати ризики, пов'язані з управлінськими рішеннями.

Дослідження показують, що впровадження ERP-, CRM- та BPM-систем сприяє автоматизації рутинних операцій, підвищенню прозорості діяльності підприємств і зниженню операційних витрат. Аналітичні інструменти дозволяють не лише оцінювати поточний стан бізнес-процесів, а й виявляти «вузькі місця», прогнозувати ризики та формувати сценарії подальшого розвитку (рис.2.).

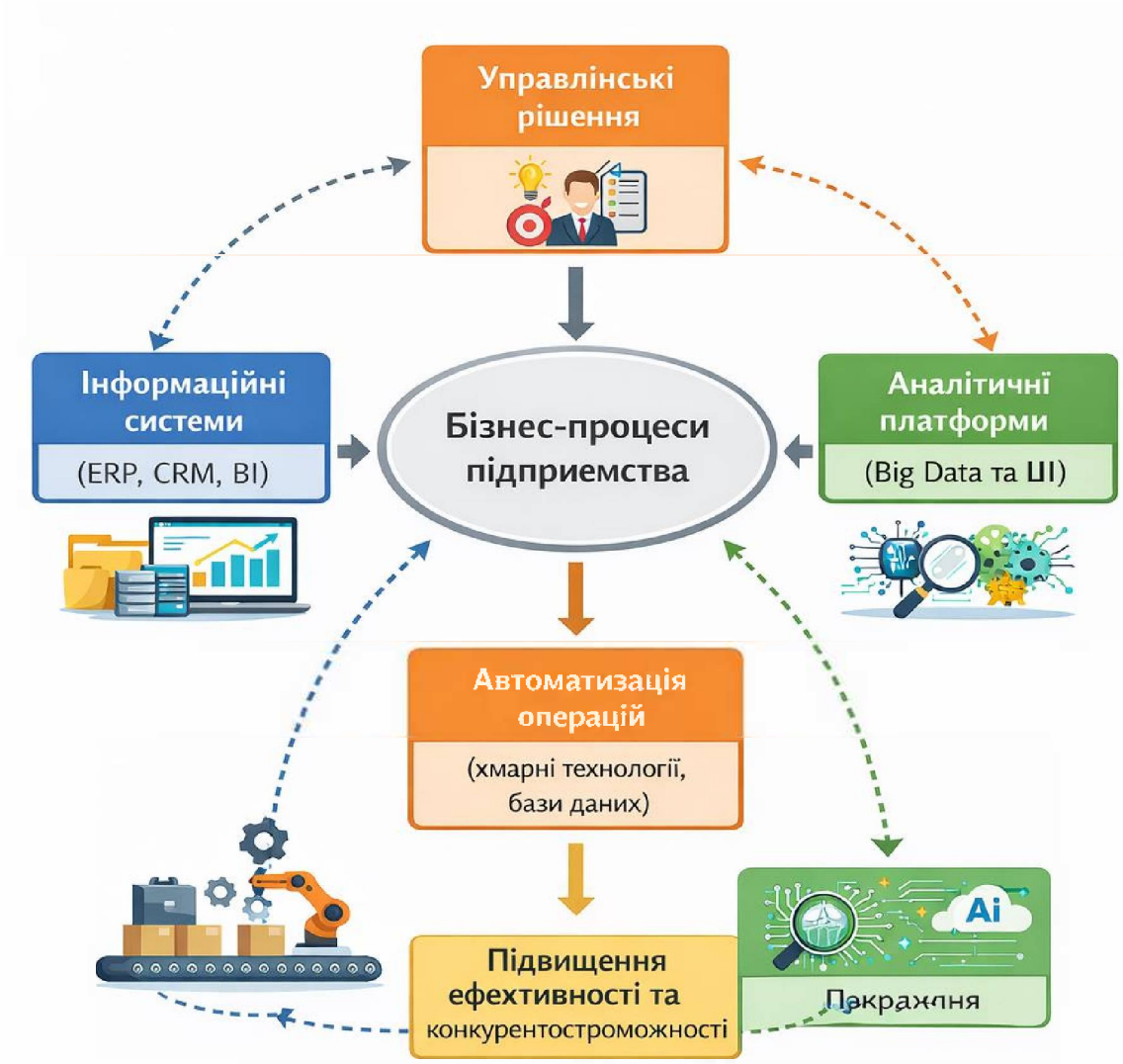

Рис.2. Роль інформаційних технологій в оптимізації бізнес-процесів підприємства

Особливе значення має використання великих даних і технологій штучного інтелекту, які дають змогу аналізувати поведінку клієнтів, оптимізувати ланцюги постачання та підвищувати рівень персоналізації продуктів і послуг. За результатами сучасних наукових робіт, компанії, що системно використовують аналітичні платформи, демонструють вищу адаптивність до змін ринкового середовища та стабільні конкурентні переваги.

Крім того, інтеграція хмарних технологій і цифрових платформ у бізнес-процеси забезпечує гнучкість IT-інфраструктури, масштабованість рішень і доступ до аналітичних ресурсів у режимі реального часу. Це є особливо важливим для підприємств, які функціонують в умовах високої невизначеності та динамічних змін економічного середовища.

ISSN (print) 2708-7530
Наукові перспективи № 3(69) 2026

Таким чином, використання сучасних інформаційних технологій та аналітичних платформ є важливою передумовою оптимізації бізнес-процесів, підвищення ефективності управління та забезпечення довгострокового сталого розвитку підприємств у цифровій економіці.

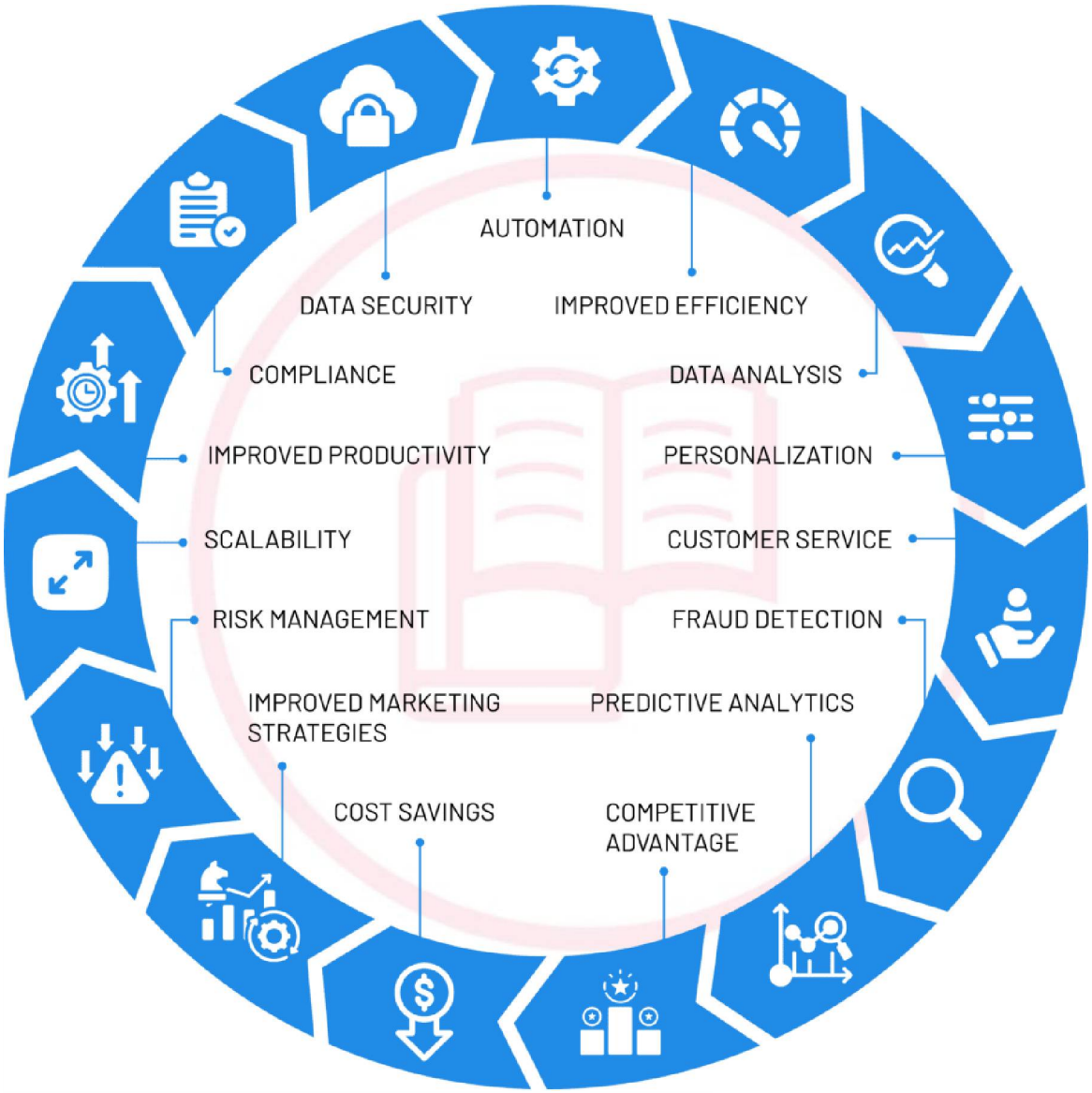

Рис.3. Технології та інструменти, що покращують ефективність щоденного бізнесу

На рисунку 3 схематично зображено комплексний вплив інформаційних технологій та аналітичних рішень на підвищення ефективності бізнес-процесів підприємства. Діаграма має циклічну форму, що підкреслює безперервний характер цифрової трансформації та постійне вдосконалення діяльності компанії. У центрі уваги перебувають ключові напрями використання інформаційних

технологій, які охоплюють автоматизацію процесів, аналіз даних, персоналізацію сервісів і підвищення ефективності управління.

На схемі відображено такі складові, як автоматизація бізнес-процесів, підвищення продуктивності праці, масштабованість діяльності, управління ризиками, зниження витрат і посилення конкурентних переваг. Окрему увагу приділено питанням інформаційної безпеки, дотриманню нормативних вимог (compliance) та виявленню шахрайських операцій. Значне місце займають інструменти аналітики даних і прогнозної аналітики, які забезпечують підтримку прийняття управлінських рішень та формування ефективних маркетингових стратегій.

Таким чином, рисунок ілюструє взаємозв'язок між впровадженням інформаційних технологій та досягненням стратегічних цілей підприємства, зокрема підвищенням якості обслуговування клієнтів, оптимізацією ресурсів і забезпеченням сталого розвитку в умовах цифрової економіки.

Отже, впровадження сучасних інформаційних технологій та аналітичних платформ є необхідною умовою підвищення конкурентоспроможності підприємств. Їх використання забезпечує ефективну оптимізацію бізнес-процесів, підтримує стратегічне планування та створює основу для сталого розвитку організацій у цифрову епоху.

Висновки.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що інформаційні технології та аналітичні платформи відіграють ключову роль у підвищенні ефективності бізнес-процесів у сучасних умовах цифрової трансформації економіки. Їх упровадження забезпечує автоматизацію управлінських, сервісних і виробничих процесів, сприяє зменшенню витрат, підвищенню продуктивності праці та якості прийняття управлінських рішень. Доведено, що використання аналітичних платформ, ERP-, CRM- та BPM-систем, а також технологій Big Data і штучного інтелекту дозволяє підприємствам своєчасно реагувати на зміни ринкового середовища, прогнозувати результати діяльності та мінімізувати операційні ризики.

Обґрунтовано, що комплексна інтеграція інформаційних технологій у всі сфери бізнесу сприяє підвищенню рівня конкурентоспроможності підприємств, покращенню якості обслуговування клієнтів і забезпеченню раціонального використання ресурсів. Водночас ефективність цифрової трансформації значною мірою залежить від рівня інформаційної безпеки, готовності персоналу до використання сучасних технологій та наявності відповідної цифрової інфраструктури. Таким чином, впровадження інформаційних технологій та аналітичних платформ є необхідною передумовою сталого розвитку підприємств і формування їх довгострокових конкурентних переваг у цифровій економіці.

Література:

1. Пеннер, С., Римарцов, В., & Лобай, Р. (2024). ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ В ОРГАНІЗАЦІЇ. Економіка та суспільство, (67). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-97
2. Електронна комерція та онлайн-бізнес. URL: https://businessbyll.com/technology-and-tools-that-improve-everyday-business-efficiency/
3. Григор'єва Т.І., Розенвассер Д.М., Дишкантюк Ю.І. Інформаційні технології в бізнесі. Економіка та суспільство. 2025. № 72. С. 15-20. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-33

References:

1. Penner, S., Rymartsov, V., & Lobai, R. (2024). Informatsiini tekhnolohii yak instrument stratehichnoho upravlinnia innovatsiiamy v orhanizatsii *[Information technologies as a tool of strategic management of innovations in an organization]*. Ekonomika ta suspilstvo – *Economy and society*, (67). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-97 [in Ukrainian].
2. BusinessByll. (n.d.). Elektronna komertsiia ta onlain-biznes *[E-commerce and online business]*. BusinessByll – *BusinessByll*. Retrieved from https://businessbyll.com/technology-and-tools-that-improve-everyday-business-efficiency/
3. Hryhorieva, T. I., Rozenvasser, D. M., & Dyshkantiuk, Yu. I. (2025). Informatsiini tekhnolohii v biznesi *[Information technologies in business]*. Ekonomika ta suspilstvo – *Economy and society*, (72), 15–20. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-33 [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 11.03.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 26.03.2026

Наукові перспективи
Видавнича група

НАУКОВІ ПЕРСПЕКТИВИ

Випуск 3(69)
2026

Всеукраїнська Асамблея докторів наук із державного управління

у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

Наукові перспективи

№ 3(69) 2026

Київ – 2026

ISSN (print) 2708-7530
Наукові перспективи № 3(69) 2026

Майданюк Р.П. 2627
ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ СТИМУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ВІДБУДОВИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Мальська М.П., Бригілевич Г.М. 2640
НАУКОВО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ

Маркович І.Б. 2652
ПОВЕДІНКОВІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПОДАТКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Мільто В.А. 2662
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ВІДНОВЛЕННЯ ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ АТОМНОЇ ТА СОНЯЧНОЇ ГЕНЕРАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ПЕРЕХОДУ

Молчанова К.М., Худяков Д.Л. 2669
ВПЛИВ ІНСТРУМЕНТІВ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ У СТАРТАПАХ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Москвяк Я. 2686
ДЕТЕРМІНАНТИ ПРИЙНЯТТЯ РАЦІОНАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Остапенко Я.О. 2697
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОБЛІКУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Параниця Н.В., Параниця С.П. 2708
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА АНАЛІТИЧНІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Перцович Т.О., Попадинець І.Р. 2717
НОВІ ЗМІНИ ТА ВИКЛИКИ У ЛОГІСТИЦІ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Пухальський Ю.В. 2730
ПІДХОДИ ЕФЕКТИВНОСТІ ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГУВАННЯ ПРОДЖЕКТ МЕНЕДЖМЕНТУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ СТАЛОГО РОЗВИТУ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ СУБ'ЄКТІВ

Рисін В.В., Юськова Д.О. 2743
ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕТОДІВ ІДЕНТИФІКАЦІЇ СХЕМ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ПІДСТАВНИХ ОСІБ ("ДРОПІВ") У СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ